

A magyar gazdaság helyzete és kilátásai (2004-2005)

2004-ben a világgazdaság konjunktúrájának élénkülése kedvezőbb növekedési feltételeket teremtett a magyar gazdaság számára is. Ám ezt nem tudtuk olyan mértékben kihasználni, mint a most csatlakozó országok többsége. Ennek oka, hogy a 2001-2002-ben megcsúszott gazdasági pályának a kiigazítása – a tavalyi nem túl sikeres korrekció után – erre az esztendőre tevődött át. A gazdaságstabilizáció eredménye a külső és belső egyensúlyromlás folyamatának megállítása, a GDP-hez mért államháztartási és fizetésimérleg-hiány csökkenése.

A korábbi években kiépült exportkapacitásoknak köszönhetően erősödni tudott a növekedés dinamikája annak ellenére, hogy rendkívül szigorú jövedelmi politika érvényesült, a költségvetés keresleti hatása határozottan csökkent, az ésszerűtlenül magas jegybanki kamatláb alig mérséklődött, a forint árfolyama viszont erősödött az év folyamán. A restriktív jellegű gazdaság- és monetáris politika elsősorban a belső kereslet korlátozásán keresztül fejtette ki hatását. Ezért a külső konjunktúra-élénkülés ellenére sem oldódott gazdaságunk duális szerkezete. Ugyanakkor a forint mellett az euró és más devizák használatának kiterjedése megerősödött, ami korlátozza a monetáris politika hatókörét, és komoly kockázatokkal terhelt.

2005-re szóló prognózisunk kialakításánál abból a nemzetközi előrejelző intézmények által megfogalmazott feltételezésből indultunk ki, hogy jövőre nagy valószínűséggel javulnak a magyar gazdaság számára a külső körülmények mind a kereslet-, mind az ár-, mind pedig az árfolyam-alakulás tekintetében. A 2005-re szóló költségvetés gazdaságpolitikai alapvetéséből viszont nem olvastuk ki a fogyasztás korlátozására építő stabilizációs politika folytatását. Mérsékelt optimista prognózisunk szerint 2005-ben valamelyest erősödhet a növekedés dinamikája és – döntően a kedvező külpiaci helyzetnek köszönhetően - javulhatnak az egyensúly mutatói is. Ám az euróövezethez csatlakozás konvergenciaprogramjában foglaltakat ebben az évben sem fogjuk teljesíteni – noha az ideinél közelebb kerülünk a maastrichti kritériumok mértékeihez.

Főbb makrogazdasági mutatók (előző év = 100 %)

Megnevezés	2003	2004**	2005**
GDP termelés	102,9*	104,0	103,8-104,3
Beruházások	103,1*	110,0	105,5-107
Háztartások fogyasztása	106,5*	103,4	103,6-104,1
Reálkereset	109,2	100,5	103-103,5
Ipari termelés	106,6	109,0	108-109
Áru- és szolgáltatás-kivitel	107,2*	112,3	109,5-110
Áru- és szolgáltatás-behozatal	110,3*	112,6	108,5-109,5
Külkereskedelmi mérleg egyenlege, md euró	-4,5	-4,7	-4,9
Folyó fizetési mérleg hiánya a GDP %-ában	-9,0	-8,7	-8,1
Államháztartás hiánya a GDP százalékában (ESA egyenleg)	6,2	5,4	5,1
Fogyasztói árindex, évi átlag	104,7	106,8	104,5-105
Jegybanki irányadó (kéthetes betéti) kamat, év végén	12,5	10,0	8,0
Alkalmazásban állók száma	101,0	101,0	100-100,5

1 táblázat – Forrás: KSH, MNB
(*:előzetes adat)
(**):Pénzügykutató Rt. prognózis)

Az előrejelzés elkészítésében részt vettek: Antal László, Antalóczy Katalin, Juhász Pál, Halász György Imre, Mohácsi Kálmán, Petschnig Mária Zita, Várhegyi Éva, Voszka Éva.

A kutatást vezette: Petschnig Mária Zita

Készült: 2004. szeptember